

Sadržaj

Događaji

Konkursi

Linija za pomoć novinarima

Plan aktivnosti za naredni mjesec

Medijska scena: FTV
Daljinsko upravljanje Federalnom televizijom: virtualna javnost i stvarni parlamentarci

Piše: Vedada Baraković

Medijska scena: FTV
Životinjska farma

Piše: Ahmed Burić

Beskrupulozni pokušaj ovladavanja RTVFBiH

Piše: Vera Jovanović

Desant na sivi dom

Piše: Eldin Karić

Imamo mi rukaa

Piše: Borka Rudić

Događaji

19.12.2012.

Održana Fokus grupa o uspostavljanju ureda za medije u Instituciji ombudsmena BiH

Fokus grupa o temi „Uspostavljanje ureda za medije u Instituciji ombudsmena BiH“ održana je 19. decembra u Hotelu Grand u Sarajevu u organizaciji Udruženja/udruge BH novinari. Učesnici Fokus grupe, novinari, medijski eksperti, predstavnici medijskih i organizacija za zaštitu ljudskih prava, raspravljali su o mogućnosti i načinu uspostavljanja ureda za medije kako bi se zaštitila sloboda izražavanja i spriječili napadi i kršenja prava novinara. Tokom skupa istaknuto je da su novinari u teškom položaju, svakodnevno izloženi raznim pritiscima, prijetnjama i otkazima i da je zbog toga neophodno uspostaviti mehanizme zaštite unutar ove državne institucije.

Vidi cijeli članak

Uvodnik

Cijenjeni/a,

U ovom broju E-novinaru tematski se bavimo aktuelnim dešavanjima vezanim za Federalnu televiziju koja je opet u opasnosti da postane glasnogovornik jedne političke stranke. Želje i pokušaji svake vlasti da stavi pod kontrolu javni servis nisu se sakrivali, ali nikad nisu bili tako otvoreni i javni kao sad u slučaju FTV-a. Potreba parlamentarne većine u FBiH da upravlja ovom televizijom i na taj način manipulise građanima i stvori medijski mrak, pokazuje svu slabost postojeće vlasti u suočavanju sa pravim problemima u ovoj zemlji.

Smjena starog i imenovanje novog Upravnog odbora, koji bi trebao da vrati ovaj medij na pravi put profesionalnog i odgovornog partijskog izvještavanja, kako to već dugo i bez greške radi RTRS, je u toku. Nova parlamentarna većina u Federaciji BiH predvođena SDP-om je, mimo zakona i procedura, 11. decembra imenovala privremeni Upravni odbor za koji je bez konkursa predložila članove. Za članove Upravnog odbora izglasani su Zehrudin Isaković, novinar i bivši direktor agencije FENA, zatim Nino Corić, Ljubušak koji je bio jedan od kandidata za generalnog direktora BHRT-a, Vanja Kenjić, profesorica sarajevskog Ekonomskog fakulteta i Goran Puljić, uposlenik HT Mostar.

Umjesto da putem konkursa u UO dođu profesionalci sa boljim referencama od podobnosti i ovaj put se preko reda, na silu i brzinu, pokušava stvoriti UO putem kojeg će se izvršavati stranačke naredbe. Postavljanjem sebe iznad zakona političari u ovom slučaju šalju poruku svima da kršenje zakona i nije tako bitna i strašna stvar. Zabrinjavajuća je činjenica da ni javno upozorenje četiri međunarodne institucije u BiH OSCE-a, EU, OHR-a i Ambasade SAD u BiH da se poštuju slobode medija i zakoni prilikom donošenja odluka u vezi sa FTV, nije spriječilo njihov naum.

Međutim, bitka za Federalnu još traje. Detaljnije i opširnije o federalnom javnom servisu za E-novinar pišu: Vedada Baraković, profesorica na Filozofskom fakultetu u Tuzli, Vera Jovanović, predsjednica Helsinškog komiteta za ljudska prava u BiH, novinari Eldin Karić i Ahmed Burić, te Borka Rudić, generalna tajnica BH novinara.

Adis Šušnjar, Udruženje/udruga BH Novinari

Medijska scena: FTV

Daljinsko upravljanje Federalnom televizijom: virtualna javnost i stvarni parlamentarci

Piše: Vedada Baraković

Kršenje zakona u BiH danas je prije praksa nego li izuzetak, a činjenica da za to ne postoje nikakve sankcije stvara zastrašujući sistem nesigurnosti i ovisnosti o političkim odlukama moćnika koji se stavljaju iznad i ispred zakona. Zapravo je riječ o klasičnom discipliniranju građana u partijske poslušnike budući da je recept etničkog raslojavanja i manipulisanja individualnom i kolektivnom traumom dobrano zastario kod osiromašenih i obespravljenih stanovnika oba entiteta, a bogami i distrikta. Iskorak problema iz etničkog u partijsku domenu bio je logičan slijed procesa tranzicije iz socijalističkog u (kvazi)kapitalističko društvo koja je rezultirala svojevršnim političkim kapitalizmom. Suština političkog kapitalizma, kao strukturalnog modela postsocijalističkih/postkomunističkih zemalja, ogleda se, između ostalog, u političkoj kontroli kompletnog javnog sektora: od kontrole strateških resursa do imenovanja upravnih tijela (i

Događaji

17-22.12.2012.

Škola medijske etike

Vijeće za štampu u Bosni i Hercegovini po sedmi put je organizovalo Školu medijske etike za najbolje studentice i studente žurnalistike sa univerziteta iz Sarajeva, Istočnog Sarajeva, Mostara, Tuzle i Banja Luke, u Sarajevu. Detaljnije informacije o školi možete pronaći na zvaničnoj stranici Vijeća za štampu.

Vidi cijeli članak

09.12.2012.

Upozorenje međunarodnih organizacija: Poštovati zakone u oblasti medija

U zajedničkom saopštenju Misije OSCE-a u BiH, Predstavnice OSCE-a za slobodu medija, Delegacija EU u BiH / EUSR, OHR-a i Ambasade SAD-a u BiH, upozorilo se na pokušaj zamjene svih članova Upravnog odbora RTV-a FBiH, jednim potezom, u suprotnosti s principima dobrog upravljanja i zakonom o RTV-u FBiH te da narušava neovisnost FTV-a.

Vidi cijeli članak

CPJ: rekordan broj novinara u zatvoru u 2012.

Rašireno korištenje optužbi za terorizam i druge protudržavne aktivnosti protiv novinara i urednika doprinijelo je povećanju broja uhapšenih novinara u 2012, zaključuju autori godišnjeg izvještaja organizacije Committee to Protect Journalists (CPJ). Prvog decembra 2012. iza rešetaka su se nalazila 232 medijska radnika, 53 više nego prošle godine. Ovaj broj ujedno predstavlja novi rekord otkako je 1990. CPJ počeo prikupljati statistike o hapšenjima novinara, prevazilazeći prethodni rekord od 185 u 1996.

Vidi cijeli članak

Neusvajanje izvještaja o radu ove javne institucije džoker je u rukavu koji će se povući u trenutku kada se bude izglasavalo neko naredno (ne)povjerenje. Pažnja javnosti tako je usmjerena sa suštinskih problema ovoga emitera: duga koji prelazi njegovu vrijednost, nepostojanja efikasnih instrumenata naplate rtv takse (samo u 2010. godini zabilježen je pad naplate rtv takse od 23%); pada kvalitete programskih sadržaja koji se sve manje razlikuju od programa komercijalnih televizija; slabih zakonskih okvira te ključnog pitanja: kako se osloboditi političkih stega i biti u funkciji interesa javnosti?

Bitka za Federalnu još nije okončana. Nakon prvog neuspjeha slijediće grozničava lobiranja za izglasavanje odluke, obećanja, prijetnje, ucjene o čemu će Federalna uredno izvještavati. Pitanje izbora novog Upravnog odbora FTV ima i svojevrstu simboličnu vrijednost: da li će partijsko jednoulje puknuti po šavovima baš na ovom slučaju i osvijestiti javnost koja finansira ovu političku igranku izdvajajući i za političare i za javne emitere. Da li će javnost napokon stvar uzeti u svoje ruke i o svojoj sudbini prestati odlučivati daljinskim upravljačem i glasačkim listićima?

menadžmenta) javnih preduzeća. Ovakva je matrica transformacije u BiH zapravo prisutna od uspostavljanja parlamentarne demokratije ali je svoju kulminaciju doživjela tokom posljednjih koalicijskih kriza na svim nivoima. Borba za očuvanje pozicija u vlasti odvijala se istovremeno sa borbom za uspostavljanjem kontrole nad javnim preduzećima pri čemu se, zbog straha od formiranja novih koalicija, uglavnom djelovalo ad hoc i mimo zakonski propisanih procedura te post festum legalizacijom.

Druga strana ovakvog političkog utjecaja jest još jedan zastrašujući (kvazi) demokratski mehanizam: preglasavanje. Parlamentarne većine na svim nivoima ovakav mehanizam često koriste za izglasavanje odluka, zakonskih i podzakonskih mjera kojima se legalizuju nezakonite odluke a zakoni prekravaju po mjerama i skoro pa dnevnim potrebama većina. Usvajanje ili neusvajanje izvještaja o radu pojedinih javnih institucija s objašnjenjima koja najviše liče na „nako“, također su praksa bespogovornog izvršavanja partijskih zadataka. Pri tome se javno trguje ministarskim, direktorskim i inim mjestima, prijeti, zastrašuje, smjenjuje i imenuje.

U ovakvoj je konstelaciji konstrukcija javnog diskursa netrpeljivosti i podijeljenosti, ako ne po etničkom principu, onda bar po partijskim preferencijama, važna i značajna zbog održavanja status quo-a budući da bi istinsko rješavanje problema značilo i korjenite promjene koje postojeće političke opcije ne mogu provesti. Najvažniji (ako ne i jedini) kanal posredovanja ovakvog diskursa jesu javni emiteri, odnosno televizijske stanice javnih emitera. Zapravo su u fokusu interesa političkih centara moći informativni program javnih emitera koji imaju značajan rejting na entiteskim nivoima. Stabilan kontinuitet SNSD od RTV RS-a stvorio je gotovo pa partijski glasnik, dok je u Federaciji BiH situacija nešto drukčija.

Federalna televizija poseban je slučaj, a borba za utjecaj i kontrolu nad ovim emiterom eklatantan je primjer uništavanja ne samo ovoga emitera kao institucije, već i uništavanje ideje o javnom emiteru kao servisu javnosti i servisu u funkciji prava javnosti da zna istinu. Od same uspostave javnog medijskog sistema u Federaciji BiH lome se politička koplja za utjecaj i kontrolu nad ovim emiterom daleko više nego li za BHT1 iz jednostavnog razloga: Federalna TV najgledanija je televizijska stanica, a posebno su gledani informativni sadržaji ovog emitera (bar prema dostupnim zvaničnim rezultatima istraživanja medijskog tržišta u BiH) u kojima političari kontinuirano, besplatno i efikasno mogu propagirati svoje ideje i ciljeve, naravno ukoliko ih mogu kontrolisati. Politička kontrola nastoji se posredovati putem parlamentarne skupštine koja je nadležna za izbor upravnih tijela koji imenuju (i razrješavaju) direktore a koji, opet, imenuje pomoćnike i direktore sektora. Savršeni krug koji počinje od izbora članova upravnih odbora, preko izbora direktora, pomoćnika, urednika pa do novinara koji će posredovati podobne umjesto detaljnih informacija. Pored toga, u nadležnosti Parlamenta je i odluka o načinu finansiranja ovih emitera što je dodatna „batina“ u rukama političkih partija.

Medijska scena: FTV

Životinjska farma

Piše: Ahmed Burić

“Federi jedni”. Tako bi otprilike mogla izgledati kletva kojom bi se neko stariji, neka ne baš do kraja upućena i politički neko-rektna, ali dobronamjerna nana, nena ili baka, referirala oko jedne tako “ozbiljne” stvari kakva je status jedne javne televizije i cijelog sistema u njoj. Nisam siguran da ima ikakvog razloga i smisla rekapitulirati cijeli proces zbog kojeg je stvar došla gdje jeste, a došla je pred Parlament u kojem, suštinski, SDP-ovi jastrebovi pod izlikom poštovanja procedure žele povratiti apsolutni utjecaj na ovu kuću. Paradoksalno, ali oni iz pozicije vlasti žele vratiti stanje u kojem se FTV nalazio dok su bili u opoziciji. To je, podsjetimo, u dobroj mjeri bilo (jedno)stranačko glasilo s udarnom iglom u emisiji 60 minuta, koje je, nema nikakve sumnje, donijelo uspjeh SDP-u BiH na proteklim općim izborima 2010. godine. S druge strane, bitno lošiji rezultati na lokalnim izborima 2012., sasvim sigurno su ih natjerali da umjesto o sebi i svom načinu vladanja i provođenja politike, “razmisle” o medijima. Tako uvijek stoje stvari kad su u pitanju naše političke “vedete”. Nikad ne razmišljaj o ulozi svoje partije u haosu koji se proizvodi na (u ovom slučajnu medijskoj) sceni. Bitno je samo da “naši poklopi” kolač, vrijedan u medijskom, a i u marketinškom smislu.

Čudna šuma

Međutim, medeni kolač koji je trebao izgledati kao poslastica pokazao se kao vruća kaša, oko koje obigrava dosta gladnih pustinjaških životinja. Kao gledatelj ne bi se moglo reći da gajim neke simpatije prema FTV-u. Većina programa je nevidena mješavina sapunica, informativne i dokumentaristike, u kojoj nije baš lako razaznati koliko ruku uređuje program. To je prebrkano, preprivatno i prenapregnuto za ukus sredovječnog konzumenta kojem je glavni televizijski sadržaj bio i ostao prijenos utakmice. Na miru, kad se nađe, odlušam i odgledam ono što uradi redakcija kulture, ponekad, ali samo ponekad zaslijedim dnevnik ili pregledam dokumentarac domaćeg autora/ice. Ostalo, ne mogu.

Bivše i sadašnje gazije

Ali, mogu slijediti neke parametre kojih se čovjek treba držati kad su ovakve stvari u pitanju. Menadžment FTV-a tvrdi da je u posljednje vrijeme smanjio potraživanja za 9 miliona što govori kakav je javašluk i raspašoj vladao u doba vladavine proteklih “gazija”. Upravni odbor kaže da za sve svoje sastanke ima urednu dokumentaciju, čak i zvučne zapise da su radili po zakonu. Istina, i oko tog tijela i u njemu ima problema, a po kuloarima se osjeća rabijatna atmosfera prizivanja osвете, kad i ako (prošla) struktura ponovo zasjedne na tron u FTV. To nikako nije novinarski, a nije ni inspirativno: u pričama kolega po hodnicima te kuće osjeća se atmosfera straha, podmetanja i politikanstva. A tako se, znamo, posao ne radi. Barem ne na dugi rok. U svakom slučaju, od vruće se kaše često zna i opeći. A čekati da se stvar i u 2013. ovako nastavi, pa da se kaša ohladi bi, čini se, bilo besmisleno. Jer, sasvim je moguće da tada neće biti jestiva. Odnosno da se na FTV-u više ništa neće moći (u)raditi.

Ali, kome je danas do dugog roka? Studentu veterine koji trenutno obnaša dužnost šefa kabineta predsjednika SDP-a i biča za medije koji se poziva na pravnu proceduru oko izbora UO FTV? Zar je to stvarno jedino što misli da treba raditi u Parlamentu? Upravni odbor je jedna zanimljiva, pomalo opskurna i egzibicionistička grupa ljudi čiji je arhitekt-advokat na čelu, koji je tu da malo socijalno zasoli ovu kašu (i sklon da se nađe blizu stola kad krene digitalizacija). Ali čini se da je njihov jedini grijeh što su poštovali većinu stvari koje im procedura nalaže. Što znači da su pravno utemeljeniji od SDP-ovih jastrebova. Bez

obzira što je kod nas pravo skoro uvijek politika. Trećih strana u ovoj priči je nekoliko.

Tu je direktor, koji svoje vrijeme troši sastajući se sa SDA prvacima, obezbjeđuje da ga "crveni" ne smaknu. Doista, blago komična situacija u kojoj bi, poznavajući ovakve situacije, moglo biti da će iz ovog sukoba dviju velikih stranaka profitirati treća, čiji šef, današnji ministar sigurnosti, korak po korak, čekajući da se ostali izmore, sprema svoje kadrove koji će zasjesti u fotelje u ulici Meše Selimovića i tako potvrditi da se najbolje profitira kada u podjelu nečega ulaziš kao najmanji ali sa najvećim apetitima.

Loša sapunica

I tako se priča o FTV-u nastavlja baš kao (loša) sapunica kojima su svi naši programi opterećeni do pucanja. Ali, tako se nastavlja priča sa cijelim javnim sektorom koji isključivo služi za političko izživljavanje. S te strane nije važno kako se sapunica zove, imena likova koja su ovdje napisana možete rasporediti po tekstu kako hoćete, pa redom: Džemal Šabić, Jasenko Selimović, Bakir Hadžiomerović, Duška Jurišić, Ahmed Žilić, Igor Soldo, Zlatko Lagumdžija, Fahrudin Radončić, zapravo spadaju u sve programe i serije. I naše živote poredati, a onda se igrati zoološkog vrta. Na zadovoljstvo onih koji današnje društvo vide kao Životinjsku farmu. Orwellovu ili svoju – njima je sasvim svejedno.

Beskrupulozni pokušaj ovladavanja RTVFBiH

Piše: Vera Jovanović

Događanja u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa izborom Upravnog odbora RTV FBiH su, bez ikakve sumnje, najteži oblik nasrtaja na slobodu govora u poslijeratnom vremenu. U beskrupuloznom pokušaju da ovladaju ovim javnim servisom "dizači ruku" ne poštuju ni zakone, pravila i propise, koje su sami donijeli. Ne osvrću se ni na brojna upozorenja domaćih i stranih organizacija koja ukazuju na nezakonita postupanja, na posljedice koje nastaju odsustvom vladavine prava.

„Konkursi po procedurama traju dosta dugo. Dok se sve ispoštuje, dok se raspišu konkursi itd. proće više od dva mjeseca...”, farsično je sa parlamentarne govornice obrazložio razloge za nezakonito postupanje jedan od političara iz vladajuće partije, zagovornik najnovijih principa demokratskog postupanja i funkcionisanja pravne države.

Helsinški komitet je u više navrata upozoravao protagoniste pomenutog bezakonja i neprihvatljivog postupanja. Na prvom sasatanku Komisije za informisanje, održanom 19. novembra, predloženi su tekstovi zajedničkih izjava Helsinškog komiteta i Udruženja BH novinari. Komisija je zaključila da se procedure o načinu izbora članova UO RTV FBiH moraju vršiti na način kako ih je predvidio Zakon o javnom RTV servisu Federacije BiH. Te zaključke Predstavnički dom Parlamenta Federacije, nažalost, nije prihvatio. Umjesto toga, pripremio je dvije odluke za glasanje na narednoj sjednici: o smjeni cijelog UO, te o imenovanju novog privremenog UO na mandat od dva mjeseca.

Bio je to razlog što se Komisija ponovo sastala 10. decembra. Na tom sastanku sam istakla da su navedene odluke koje su u formi prijedloga, u suprotnosti sa principima dobrog upravljanja i sa Zakonom o javnom RTV servisu Federacije, što jasno ukazuje da se radi o politički motivisanim pokušajima da se po 14. put izvrši smjena članova UO i dovedu kandidati koji su po volji tzv. „parlamentarnoj većini“. Novi Upravni odbor bi iz te pozicije bio spreman da mijenja sadašnji menadžment i uređivački koncept, te tako u potpunosti da preuzme kontrolu u ovom javnom servisu.

Na ovakav zaključak upućuje, između ostalog, činjenica da su kao osnov za donošenje rečenih odluka navedena dva različita zakona. Stav Helsinškog komiteta je da se Zakon o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima nikako ne može primijeniti na ovu situaciju. Čak je i sam Parlament, kod usvajanja izmjena i dopuna ovog zakona, zauzeo stav da se "isti ne primjenjuje u situacijama kad je to regulisano drugim zakonom".

U čl. 65 stav 4 Zakona o RTV servisu Federacije regulisan je način na koji se vrše imenovanja i on u sebi sadrži odredbe koje su zaštitničke za nezavisnost i uređivačku autonomiju, ali nažalost ne i odredbe koje bi te članove zaštitile od političkih smjena. Zakon, također predviđa da Parlament imenuje novi UO sa liste kandidata koji su ušli u uži izbor, a koju mu dostavlja Komisija za izbor i imenovanje. Ona provodi pravičan, otvoren i transparentan postupak imenovanja. I te odredbe su prekršene, jer je Predstavnički dom sam izvršio privremeno imenovanje mimo zakonske procedure.

Na ovaj način zakonodavno tijelo koje je Zakon o RTV Federacije i donijelo je poslalo jasnu poruku da se zakoni ne moraju poštovati i da je vladavina prava relativna stvar.

Desant na Sivi dom

“Ne znaš da li su gori ovi koji napadaju televiziju ili ovi koji je, kao brane. Situacija je naizgled bezizlazna sa velikim šansama da Federalna televizija preživi ali da nam javni servis izdahne pred očima”

Piše: Eldin Karić

Nema pobjednika u ratu za Radio televiziju Federacije BiH. Bez obzira ko će osvojiti Sivi dom. Istina, gubitnika ima, cirka četiri miliona, što u Federaciji što u ostatku Bosne i Hercegovine. Ali šta je to u odnosu na jedan u nizu smakova svijeta kroz koje prolazimo, svakodnevno.

Jedan od takvih dešava se kontinuirano na ovdašnjoj medijskoj sceni. Upravo u trenutku pisanja ovog teksta bitka za (pre)vlast na javnom RTV servisu Federacije ušla je u svoju dramatičnu fazu. Došlo je i do potezanja nacionalnog interesa, bošnjačkog. Ima tu i protivustavnog djelovanja, i nelegalnih, da ne kažemo kriminalnih aktivnosti. Sve pod sintagmom po kojoj je u ljubavi i ratu (za medijski prostor) sve dozvoljeno.

Nova, takozvana parlamentarna većina, pokušava na sve, uglavnom nelegalne, načine dovesti svoj upravni odbor na čelo našeg, odnosno javnog emitera. Cilj je ovladati Federalnom televizijom i, po ugledu na medijski prostor u Republici Srpskoj, uvesti svoju istinu u svaku poštenu kuću koja ima televizor. S druge strane imamo protagoniste “dvadeset najtežih godina zajedno”, kao zaštitnike slobode govora i medijskih sloboda. Tako da sada FTV brane isti oni koji su medije u Bosni i Hercegovini doveli u poziciju u kakvoj se danas nalaze. Dakle, na dno. I sve se to danas prelama preko Federalne RTV. Dešava se nešto slično kao u onoj ratnoj anegdoti kad neki borac objašnjava situaciju na ratištu: “Oni nas napadaju a mi se ko nešto branimo.” Ne znaš da li su gori ovi koji napadaju televiziju ili ovi koje je, kao brane. Situacija je naizgled bezizlazna sa velikim šansama da Federalna televizija preživi ali da nam javni servis izdahne pred očima.

Kalvarija kroz koju prolazi RTV FBiH ne razlikuje se od belaja koje imaju svi mediji u državi posljednjih godina. Danas skoro da nema slobodnih i nezavisnih medija u BiH. Ili su pod direktnom kontrolom vladajućih političkih partija ili su u vlasništvu interesnih grupa, povezanih sa vladajućim političkim partijama. Oni koji nisu u takvoj poziciji svoju “medijsku slobodu” povremeno iznajmljuju političkim zaštitnicima. A samo do prije šest-sedam godina sve je izgledalo drugačije. Medijska scena u Bosni i Hercegovini oporavljala se nakon rata. Prvenstveno zahvaljujući izdašnoj pomoći stranih donatora. Nepovoljno poslovno okruženje i nepostojanje bosanskohercegovačkog marketinškog prostora kompenzirano je infuzijom donacija iz inostranstva. Kada se činilo da su mediji konačno osvojili potreban prostor za slobodan rad neko je odlučio da zavrne dotok infuzije. Mediji su ostavljeni na milost i nemilost političkih elita i njima sklonih tajkuna.

Danas imamo sve samo ne i slobodan medijski prostor. U Republici Srpskoj mediji su pod direktnom kontrolom SNSD-a i Milorada Dodika. Niko to više ne dovodi u pitanje. Posljednjih godina, finansijski iscrpljeni mediji u RS, jedan za drugim, padali su u Dodikove ruke. Izdašnim donacijama Vlade RS pomažu se samo podanički mediji. Manje lojalni dobijaju mrvice uz obećanje da će im biti puno bolje ako se potpuno predaju. Alternativa “jedinoj istini” postoji samo u virtuelnom prostoru pojedinih internet medija. Nažalost, njihov uticaj je proporcionalan mogućnostima. Dakle, zanemarljiv.

U Federaciji je stanje samo naizgled bolje. Mediji koji nisu pod kontrolom vladajućeg SDP-a i njima partnerskog SBB-a, prećutno su pod kontrolom SDA i njemu bliskih stranaka. Na mišićima vlasti (čitaj: uz podršku poreske inspekcije) vladajuća stranka polako preuzima kontrolu nad medijskim prostorom. Pitanje je dana kad će poklopiti sve. Na vrhu liste želja svakako je Federalna televizija. Vladajući SDP, u kolaboraciji sa SBB-om, želi da preuzme kontrolu nad federalnim javnim emiterom i to već postaje perverzno. Nekad se čini da su spremni preći zakonom dozvoljene granice samo kako bi postavili svoje ljude u Upravnom odboru FTV-a i uspostavili direktnu kontrolu na uređivačkom politikom.

Politička filozofija vođstva SDP-a (koja se ne razlikuje od mišljenja Dodikovog SNSD-a) da je protiv njih svako ko misli drugačije stvorila je bolestan medijski ambijent. U vrijeme kada su bili opozicija SDP-u je izuzetno odgovarala neovisna pozicija i menadžmenta i uredništva FTV-a. Godinama je vladajuća SDA bila na meti novinara Federalne televizije što je išlo u prilog opoziciji i SDP-u. Danas, kada su na vlasti, žele ih pod svaku cijenu staviti pod kontrolu. Što, opet, proizvodi da se u svojstvu zaštitnika pojavljuje SDA. Međutim po onoj staroj “no free lunch” ostaje pitanje šta će SDA tražiti zauzvrat. Šta god to bilo cijenu će platiti javnost u BiH. I što SDP bude više atakovao to će FTV biti manje javni servis. Jednog dana više neće biti ni važno ko je uspostavio kontrolu, SDA, SDP ili možda SBB. Bez obzira što mi plaćamo pretplatu.

Konkursi

Agencija Sarajevo Times traži novinara, urednika web portala.

Opširnije

Tim System Media House traži novinara i video i audio montažera.

Opširnije

Agencija One medija traži novinara za rad na web portalu.

Opširnije

Reuters trening za novinare

Reutersov program novinarstva nudi šansu za novinarsku karijeru u najvećoj svjetskoj novinskoj agenciji. Program koji djeluje iz Londona, New Yorka i Singapura podržava kandidate koji žele da postanu prvoklasni novinari sa vještinama da povežu vijesti sa dinamičnim internacionalnim finansijskim tržištem. Nakon devetomjesečnog programa, učesnici koji budu zadovoljavali kriterije, postat će dio osoblja, i bit će smješteni u jednu od Reutersovih 200 redakcija širom svijeta.

Opširnije

Plan aktivnosti za naredni mjesec:

- Početak projekta **“Tematska edukacija mladih novinara i studenata novinarstva o slobodi izražavanja”**.
- **Trening za advokate** koji zastupaju novinare pred sudovima
- **Pokretanje serije javnih diskusija** o očuvanju nezavisnosti javnih servisa u BiH i unapređenju njihovog odgovornog i profesionalnog rada u interesu javnosti.

bi trebao činiti samo onda kada se medij izmakne političkoj kontroli najnovije parlamentarne većine, kao u ovom slučaju. Nije nevažna ni činjenica da su iste političke partije, koje danas sjede u Parlamentu FBiH, bile tu i 2010, kao i godinu poslije; sve do juna 2012. nisu namjeravale smijeniti UO, a do prošlog mjeseca niti jednom nisu pomenule navodno sporne revizorske izvještaje.

Na klimavim pravnim temeljima je i najnoviji odabir članova UO. Jedan od njih je osoba sa političkim bekgroundom (direktor Političke akademije HDZ), što je u suprotnosti sa Zakonom o RTVFBiH, druga dvojica su uposlenici vladinih

Imamo mi rukaa

Piše: Borka Rudić

Ako imamo dovoljno rukaa u Parlamentu, nema odluke koju ne možemo izglasati niti zakona koji nas može u tome spriječiti! Ovim je riječima Zoran Perić, zastupnik SDP-a u Federalnom parlamentu i član Komisije za informiranje najavio metodologiju po kojoj je, dan poslije, u Zastupničkom domu usvojena odluka o razrješenju sadašnjeg i imenovanju privremenog UO RTVFBiH. Metodologija utemeljena na kršenju zakona promovirana je na Svjetski dan zaštite ljudskih prava (10.decembar) i u vrijeme publikovanja oštrog upozorenja četiri međunarodne institucije u BiH: OSCE, EU, OHR i ambasade SAD, o nužnosti osiguranja vladavine prava i slobode medija prilikom donošenja odluka u vezi sa javnim servisom Federacije.

Koji mjesec ranije, jedan drugi SDP- ov jastreb (Jasenko Selimović) još je plastičnije opisao način na koji se entitetski Parlament namjerava baviti javnim servisom i njegovim Upravnim odborom. „Znamo da nije po zakonu, ali nama se žuri i nemamo vremena za dugotrajne konkursne procedure“!?

U žurbi i bezakonju, SDP i njegovi politički partneri (među kojima se ističe SBB) nisu birali sredstva niti načine kako bi sebi osigurali comeback na FTV i pod svoju kontrolu vratili uredničku politiku. U tome su svojevrsni rekorderi: za manje od šest mjeseci donijeli su 14 različitih odluka, imenovali privremeni UO, raspisali tri javna konkursa, objavili ispravku konkursa u Avazu i jednu odluku u Službenim novinama, a da niti jedan postupak nisu doveli do kraja ili poništili prethodno usvojeno! Sličan pravni dilentizam i zastupnička samovolja, kao i pravno - politička destrukcija federalnog Parlamenta nisu zapamćeni u poratnoj BiH! Razbacivanje neznanjem pojedinih parlamentara i izazivanje pravnog haosa motivirali su zastupnicu Hafezu Sabljaković da poslije novembarske sjednice Zastupničkog doma iskreno prizna kako ju je „strah zanočiti u Federaciji“.

I bez obzira što imaju dovoljno rukaa, ništa ne upućuje na zaključak kako će i ova, posljednja odluka Zastupničkog doma biti provedena. Zastupnici četiri političke partije (SDP, SBB, HDZ 1990. i HDZ) nisu ponudili čvrste argumente o nezakonitom poslovanju i nesavjesnom ponašanju sadašnje uprave Federalne RTV, na što su se pozvali prilikom izglasavanja smjene i novih imenovanja. Papagajski su ponavljali kako postoje tri negativna revizorska izvještaja, nezakonito ponašanje i nesavjesno poslovanje, ali svoje tvrdnje nisu potkrijepili konkretnim kaznenim djelima ili podnesenim krivičnim prijavama. Nema sumnje kako će članovi sadašnje uprave FTV pravnim sredstvima odgovoriti na ocjene da su kriminalci. Ne treba zaboraviti kako samo dva, od brojnih javnih preduzeća u Federaciji imaju pozitivne revizorske izvještaje, a nijedno se nije suočilo sa smjenama uprave zbog toga niti su proglašeni kriminalcima – uključujući i čuvenu Razvojnu banku i direktora Ramiza Džaferovića!

I da se razumijemo – snažno podržavam odluku Parlamenta da odgovornije obnaša ulogu osnivača i kontrolira poslovanja RTVFBiH, što uključuje i detaljne i stručne analize revizorskih izvještaja. Parlament to, međutim, ne

Linija za pomoć novinarima

Aktuelni slučajevi:

1. Haris Dedić - boljatuzla.ba

Ekipi web portala Boljatuzla.ba obezbjeđenje je zabranilo ulaz na otvaranju III jezera u kompleksu Panonika. Kao razlog za događaj obezbjeđenje je navelo da su članovi portala nosili obilježje portala za koji rade. Linija za pomoć novinarima zatražila od MUP-u TK istragu radi neprofesionalnog postupanja prema novinaru Harisu Dediću i njegovim kolegama sa portala Boljatuzla.ba.

2. Radoslav Ivanković - koronaonline.com

Radoslav Ivanković, novinar Radio Korone fizički i verbalno je napadnut u restoranu u Trebinju od strane Dragoslava Čuka zvanog Batija (brat odlazećeg načelnika Opštine Trebinje). Linija za pomoć novinarima slučaj prijavila policiji, koja je, nakon istrage Okružnom tužilaštvu u Trebinju dostavila izvještaj o počinjenom krivičnom djelu protiv jednog lica.

3. Siniša Vukelić - ATV Banja Luka

Nakon prijetnji smrću Siniši Vukeliću, novinaru Alternativne televizije od strane banjalučkog biznismena Mile Radišića, Linija za pomoć novinarima je prijavila prijetnje Centru javne bezbjednosti u Banja Luci. Nakon istrage banjalučka policija je dokazni materijal pismenim putem poslala Okružnom tužilaštvu u Banja Luci.

4. Ahmed Burić - BHRT

Nakon dostavljanja dokumentacije potrebne za Javni konkurs za mjesto urednika u Sektorima BHRT i BH radio1, novinar Ahmed Burić nije obaviješten da li su njegovi dokumenti primljeni, niti da li će se uzeti u razmatranje.

Linija za pomoć novinarima je zatražila od Upravnog inspektorata Ministarstva pravde BiH inspeksijski nadzor nad provođenjem konkursa za popunjavanje uredničkih pozicija u javnom medijskom srevisu BHRT.

5. Dragica Vukalo - RTRS

Suđenje zakazano za 04.12.2012. u 8:30 sati, Osnovni sud Banja Luka je odgodio iz razloga što je sutkinja postavila novog vještaka da izradi stručno mišljenje i nalaz u ovom predmetu.

5. Štefica Galić - Tacno.net

Dana 18.01.2013. održat će se ispitivanje osumnjičene Vere Dedić a u vezi sa krivičnim djelom-Nasilničko ponašanje a radi krivične prijave koju je gđa Štefica Galić podnijela Kantonalnom tužilaštvu Široki Brijeg.

5. Mirsada Čaluk - NTV IC Kakanj

Kršenje prava radnika, neplaćeni doprinosi, plata u protekle 2 godine umanjena, prekovremeni rad bez toplog obroka i prevoza, omalovažavanje novinarskog posla.

Radni odnos prekinut nakon 9 godina rada a sve zbog lošeg odnosa poslodavca prema radnicima, Podignuta tužba protiv bivšeg poslodavca jer je naveo da nikad nije radila prekovremeno.

preduzeća (agencija Fena i HT Mostar) sa kojima je Federalna interesno povezana. Čini se da je za sada neupitan jedino izbor profesorice sa Ekonomskog fakulteta, koja sama ističe jedan bizaran detalj u vezi sa tim. Ulazak u upravu FTV profesorica tumači slučajnim susretom sa profesorom Lagumdžijom koji ju je, onako usput, na hodniku zajedničkog fakulteta, pitao želi li biti članica UO. Nakon potvrdnog odgovora, ekspresno se našla u ovom upravnom tijelu!

Povratak na FTV u „apsolutnom“ uredničkom kapacitetu, posebno u Dnevnik u 19 i 30, u ovom je trenutku najpotrebniji SDP- u. Nakon poraza na lokalnim izborima i kažnjavanja nepromišljenih političkih poteza i koaliranja sa SBB, kao i pristajanja na sve zahtjeve Dragana Čovića i Milorada Dodika, Zlatko Lagumdžija je duboko svjestan kako mu bez medijske podrške FTV ne vrijedi ići na opće izbore 2014. To je, nema sumnje, najgledanija TV među bošnjačkim biračkim tijelom i, uz sve profesionalne zamjerke (terminološka pretjerivanja i etiketiranja) još uvijek jedina TV u BiH sa snažnim kritičkim odnosom prema bh. stvarnosti i državotvornim novinarskim uklonom spram brojnih političkih dilema. Mogu dvije stranice Avaza svakodnevno izvještavati o „uspjesima“ Lagumdžije i njegove šestorke, može se on lično svaku noć pojavljivati na BHT1 i u Dnevniku deset minuta vaziti o svačemu i ničemu, nije isključena mogućnost da će do 2014. biti sve prisutniji na ekranima komercijalnim TV pa i RTRS... Sve je to ništa ili malo u poređenju sa davno uvježbanim krećenjem stvarnosti u emisiji „60 minuta“!

Zbog toga je više nego logično što nova parlamentarna većina sa SDP –om na čelu na metodologiji rukaa i mišića, a ne vladavine prava, gradi strategiju osvajanja entitetske TV. Njihovi dosadašnji potezi i odluke glede FTV već odavno nemaju nikave veze sa mozgom i zdravorazumskom logikom.

(tekst preuzet iz magazina Dani)

Impressum

Redakcijski kolegij biltena

Velida Kulenović

Mirza Sadiković

Siniša Vukelić

Admir Kadrić

Vladimir Šušak

Alena Beširević

Urednik

Adis Šušnjar

Tehničko uređenje

Arman Fazlić

Udruženje/udruga BH Novinari

Kralja Tvrtka 5/5, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel/Fax +387 33 223 818; + 387 33 443 072

e-mail: bhnovinari@bhnovinari.ba;

web: www.bhnovinari.ba